

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Dariusz Zawistowski (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie ze skargi A. K.

o wznowienie postępowania prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego

w [...] z dnia 29 listopada 2017 r., sygn. akt [...]

w sprawie z powództwa A. K.

przeciwko A. W.-S.

o zapłatę ,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 30 września 2020 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 4 września 2019 r., sygn. akt [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 5 września 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił skargę powódki o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 29 listopada 2017 r.

W zażaleniu powódka zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 403 § 1 pkt 2 w związku z art. 404 k.p.c. przez ich pominięcie i wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz przyjęcie do rozpoznania skargi o

wznowienie postępowania w celu jej merytorycznego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c. można żądać wznowienia na tej podstawie, że wyrok został uzyskany za pomocą przestępstwa. Użycie w słów "za pomocą" wskazuje, że o tej podstawie wznowienia mówić można, gdy istnieje związek przyczynowy między popełnieniem przestępstwa a wyrokowaniem. Taki związek występuje, najczęściej, gdy uzyskanie wyroku określonej treści jest celem przestępnego działania, czyli aby przestępstwo "posłużyło" do uzyskania wyroku. W orzecznictwie wskazuje się, że ta podstawa wznowienia zasadniczo dotyczy tzw. „przestępstw sądowych”, czyli takich, w których przestępcze działanie było podjęte w celu uzyskania wyroku określonej treści, np. łapownictwo, fałszywe zeznania, wymuszenie popełnione przez osobę lub przeciwko osobie, która brała udział w postępowaniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 1999 r., III CKN 1075/98, OSNC 1999, nr 7-8, poz. 138, oraz z dnia 22 maja 2019 r., I CZ 33/19). Dopuszcza się także możliwość wykazania przestępczego sfalszowania dokumentu jako dowodu stanowiącego podstawę orzekania, lecz wymaga to wydania wyroku skazującego za takie przestępstwo (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2012 r., V CZ 65/11, niepubl.). Zgodnie z art. 404 k.p.c. wymaganie to nie musi być spełnione w przypadku, gdy postępowanie karne nie mogło być wszczęte lub zostało umorzone z innych przyczyn niż brak dowodów.

Skarżąca podstawę wniesienia skargi o wznowienie postępowania wywodzi z umorzenia śledztwa w sprawie prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową w B. pod sygn. akt I Ds. (...). Śledztwo to dotyczyło kwestii poświadczenia nieprawdy co do okoliczności mającej znaczenie prawne w treści opinii sporządzonej przez biegłego sądowego z zakresu psychiatrii; zostało umorzone wobec braku znamion czynu zabronionego. Twierdzenia powódki, jakoby pozwana miała dopuścić się przestępstwa nie dotyczyły okoliczności, które miałyby doprowadzić do wydania niekorzystnego dla niej rozstrzygnięcia w sprawie, której dotyczy skarga o wznowienie postępowania. Sąd Apelacyjny przyjął zasadnie, że te twierdzenia dotyczyły istoty sporu prowadzonego między stronami, (dopuszczenia się przez

pozwana czynu niedozwolonego w związku z wydaniem przez nią opinii sporządzonej na polecenie Sądu Rejonowego w O. w sprawie o sygn. akt R III Ns (...), z którym to powódka wiązała dochodzone roszczenia).

Okoliczności te zostały poddane merytorycznej ocenie przez Sądy obu instancji, które uznały bezzasadność stanowisko powódki w tym zakresie, co w konsekwencji doprowadziło do oddalenia powództwa wyrokiem Sądu Okręgowego w O. z dnia 14 czerwca 2017 r., a następnie oddalenie apelacji wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 29 listopada 2017 r., I ACa (...). Postanowieniem z dnia 29 stycznia 2019 r., V CSK 308/18 Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wymaga podkreślenia, że w dacie wyrokowania przez Sąd Apelacyjny toczyło się postępowanie prowadzone przez prokuraturę, które nie dotyczyło okoliczności związanych z wydaniem wyroku, którego dotyczy skarga o wznowienie postępowania. Postępowanie to nie toczyło się także przeciwko pozwanej lecz „w sprawie”. Natomiast postanowienie o umorzeniu tego postępowania nie dotyczyło popełnienia przestępstwa związanego z wydaniem zaskarżonego wyroku.

Brak zatem podstaw do stwierdzenia, że z treści postanowienia o umorzeniu śledztwa i z jego uzasadnienia wynika istnienie podstawy do skutecznego wywiedzenia skargi o wznowienie postępowania, skoro art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 404 k.p.c. wymagała istnienia związku pomiędzy popełnieniem czynu karalnego i jego wpływem na treść rozstrzygnięcia sądu cywilnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2015 r., II CZ 64/15). W sprawie nie wykazano takiego związku przyczynowego.

Z tych względów Sąd Najwyższy oddalił zażalenie (art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.).